

มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

สายงาน

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล

ลักษณะงานโดยทั่วไป

สายงานนี้คลุมถึงตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานในงานสุขาภิบาล ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติ เกี่ยวกับการจัดหาและปรับปรุงแหล่งน้ำ การควบคุมคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ในชุมชน การกำจัดและแก้ไขน้ำเสีย การจัดเก็บทำลายขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล มูลสัตว์ การจัดอาคารสถานที่และปรับปรุงสภาวะแวดล้อมให้ถูก สุขลักษณะ การป้องกันเหตุรำคาญ การควบคุมตรวจสอบสถานที่ผลิตและจำหน่ายอาหารตามหลักการ สุขาภิบาล การช่วยในการศึกษา วิจัยทางวิชาการสุขาภิบาล รวมทั้งการให้ความรู้ให้คำแนะนำ อบรม สานิต การจัดสุขาภิบาลด้านต่าง ๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ชื่อและระดับของตำแหน่ง

ตำแหน่งในสายงานนี้มีชื่อและระดับของตำแหน่งดังนี้ คือ

- เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 ระดับ 1 ตำแหน่งประเภททั่วไป
- เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 2 ระดับ 2 ตำแหน่งประเภททั่วไป
- เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 3 ระดับ 3 ตำแหน่งประเภททั่วไป
- เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 4 ระดับ 4 ตำแหน่งประเภททั่วไป
- เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 5 ระดับ 5 ตำแหน่งประเภททั่วไป

ชื่อตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1

ตำแหน่งประเภท

ทั่วไป

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานขั้นต้นเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล ที่ไม่ยากภายใต้การกำกับตรวจสอบโดยใกล้ชิด หรือตามคำสั่ง หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างแน่ชัดหรือละเอียดถี่ถ้วน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ช่วยปฏิบัติงานทางการสุขาภิบาล เช่น การจัดหาแหล่งน้ำสะอาด ปรับปรุงแหล่งน้ำดื่ม น้ำใช้ ควบคุมคุณภาพน้ำ ดูแลรักษาความสะอาด กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งโสโครกปฏิกูลมูลสัตว์ ส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมที่ถูกสุขลักษณะ กำจัดและแก้ไขน้ำเสีย การป้องกันเหตุรำคาญ การจัดการสถานที่ สถานที่ผลิตและจำหน่ายอาหาร การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั่วไปตามหลักการสุขาภิบาล ช่วยในการศึกษา วิจัย ทางด้านวิชาการสุขาภิบาล เผยแพร่อบรม แนะนำให้ความรู้ จัดสัมนาการสุขาภิบาลให้ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป อาจปฏิบัติงานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพ งานควบคุมโรค และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ได้รับประกาศนียบัตรทางการสาธารณสุข โภชนาการ ซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษา ต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ (ม.ศ. 3) ไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือทางอื่นที่ ก.จ.กำหนดว่าใช้เป็น คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

1. มีความรู้ในงานสุขาภิบาลอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่
2. มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎหมายว่าด้วย ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับอื่นที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่
3. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการ และงานสารบรรณอย่างเหมาะสมแก่การ ปฏิบัติงานในหน้าที่
4. มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่
5. มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละเอียดแม่นยำ

ก.จ. กำหนดวันที่ 21 มิถุนายน 2545

ชื่อตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 2

ตำแหน่งประเภท

ทั่วไป

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานสุขาภิบาลที่ค่อนข้างยาก ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือความชำนาญงานค่อนข้างสูง ภายใต้การกำกับตรวจสอบโดยทั่วไป หรือตามคำสั่งหรือแบบ หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานที่ค่อนข้างยากเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล เช่น จัดหาแหล่งน้ำสะอาด ปรับปรุง แหล่งน้ำ ควบคุมและปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่มที่ใช้ในชุมชน กำจัดขยะมูลฝอยสิ่งโสโครก ปฏิกูล มูลสัตว์ ส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมที่ถูกสุขลักษณะ การกำจัดและแก้ไขน้ำเสีย การป้องกันเหตุรำคาญ การจัดการ สถานที่ไม่ดี การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั่วไป เช่น เคหะสถาน ตลาดสด โรงมหรสพ ถนน สวนสาธารณะ สถานที่ผลิตและจำหน่ายอาหารให้ถูกสุขลักษณะตามหลักการสุขาภิบาล ช่วยในการศึกษา วิจัย ทางด้าน วิชาการสุขาภิบาล ให้ความรู้ อบรม เผยแพร่ สาธิตการสุขาภิบาลแก่ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป อาจ ปฏิบัติงานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพ งานควบคุมโรคและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือผดุงครรภ์สาธารณสุข 1 หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพ 1 หรือเจ้าหน้าที่ควบคุมโรค 1 และได้ดำรงตำแหน่งในระดับ 1 หรือที่ ก.จ. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้อง มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี กำหนดเวลา 4 ปี ให้ลดเป็น 3 ปี สำหรับผู้ได้รับประกาศนียบัตรทางการ สาธารณสุข โภชนาการ หรือทางอื่นที่ ก.จ. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ สุขาภิบาล 1 ซึ่งมีระยะเวลาการศึกษาไม่ต่ำกว่า 2 ปี ต่อจากมัธยมศึกษาตอนต้น และให้ลดเป็น 2 ปี สำหรับ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรทางการสาธารณสุข โภชนาการ หรือทางอื่นที่ ก.จ. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 ซึ่งมีระยะเวลาการศึกษาไม่ต่ำกว่า 1 ปี ต่อจากมัธยมศึกษาตอน ปลายที่ศึกษาวิชาสามัญ หรือมีระยะเวลาการศึกษาไม่ต่ำกว่า 3 ปี ต่อจากมัธยมศึกษาตอนต้น

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่สาขาวิชา 1 แล้ว จะต้องมีความสามารถในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ชื่อตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 3

ตำแหน่งประเภท

ทั่วไป

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานสุขาภิบาลที่ยากพอสมควร ภายใต้การกำกับตรวจสอบบ้าง และอาจได้รับมอบหมายให้ควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งด้วย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานที่ยากพอสมควรเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล โดยปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เช่น การจัดหาแหล่งน้ำสะอาด การปรับปรุงแหล่งน้ำ ควบคุมและปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ในชุมชน ดำเนินการให้มีการจัดเก็บทำลายขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล มูลสัตว์ ส่งเสริมให้มีและใช้ส้วมที่ถูกสุขลักษณะ กำจัดและแก้ไขปัญหาน้ำเสีย เช่น จัดทำท่อระบายน้ำ บ่อพักน้ำการจัดอาคารและสถานที่ การป้องกันและแก้ไขเหตุรำคาญ การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทั่วไป เช่น เคหะสถาน ตลาดสด สวนสาธารณะ โรงมหรสพ ถนน สถานที่ผลิตและจำหน่ายอาหารให้ถูกสุขลักษณะตามหลักการสุขาภิบาล ช่วยในการศึกษาวิจัย ทางด้านวิชาการสุขาภิบาล ให้ความรู้อบรม เผยแพร่ สาธิตการสุขาภิบาลแก่ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป เป็นต้นให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา อาจปฏิบัติงานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพ งานควบคุมโรค และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือผดุงครรภ์สาธารณสุข 1 หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพ 1 หรือเจ้าหน้าที่ควบคุมโรค 1 และได้ดำรงตำแหน่งในระดับ 2 หรือที่ ก.จ. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 2 แล้วจะต้อง

1. มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งของประเทศไทย
2. มีความสามารถในการศึกษาหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา และสรุปเหตุผล

ก.จ. กำหนดวันที่ 21 มิถุนายน 2545

ชื่อตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 4

ตำแหน่งประเภท

ทั่วไป

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนก ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูง หรือในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน รับผิดชอบงานสุขาภิบาล โดยควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ หรือปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนหนึ่ง หรือปฏิบัติงานสุขาภิบาลที่ค่อนข้างยาก โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้กำกับตรวจสอบ หรือภายใต้การตรวจสอบบ้าง และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานที่ค่อนข้างยากมาก หรือมีความรับผิดชอบสูงเกี่ยวกับงานสุขาภิบาลโดยปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เช่น ดำเนินการจัดหาและให้มีตลอดจนปรับปรุงแหล่งน้ำ ควบคุมคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ จัดให้มีส้วมและใช้ส้วมที่ถูกสุขลักษณะ ควบคุมแนะนำการขนถ่ายและทำลายขยะมูลฝอย มูลสัตว์ สิ่งปฏิกูล การจัดเคหะสถาน สถานที่ผลิตและจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ให้ถูกสุขลักษณะตามหลักการสุขาภิบาล อบรม เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการจัดสุขาภิบาลด้านต่าง ๆ แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป เป็นต้น ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา ตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ อาจปฏิบัติงานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพ งานควบคุมโรค และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน นอกจากอาจปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้นบ้างแล้ว ยังทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา แนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผล และแก้ปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบด้วย

ในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงาน ทำหน้าที่ช่วยหัวหน้าหน่วยงานปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือผดุงครรภ์สาธารณะสุข 1 หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพ 1 หรือเจ้าหน้าที่ควบคุมโรค 1 และได้ดำรงตำแหน่งในระดับ 3 หรือที่ ก.จ. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ

2. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือเจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์สาธารณะสุข 1 หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพ 1 หรือเจ้าหน้าที่ควบคุมโรค 1 และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 2 หรือที่ ก.จ. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 3 แล้วจะต้อง

1. มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนงานด้านต่าง ๆ ของส่วนราชการที่สังกัด
2. มีความสามารถในการจัดทำแผนงาน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษาแนะนำและเสนอแนะวิธีการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ
3. มีความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา
4. มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน

ชื่อตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 5

ตำแหน่งประเภท

ทั่วไป

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสุขาภิบาลที่ค่อนข้างยากมาก ต้องใช้ความรู้และประสบการณ์กับงานที่ปฏิบัติ เพื่อกำหนดแนวทางและจัดทำแผนปฏิบัติงาน โดยไม่ต้องมีการกำกับ ตรวจสอบ แนะนำ หรือได้รับมอบอำนาจเต็มที่ มีอิสระในการทำงานโดยจะมีการกลั่นกรองงาน บางเรื่องที่สำคัญ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น จัดหาแหล่งน้ำสะอาด ปรับปรุงแหล่งน้ำ ควบคุมคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ จัดให้มีส้วมและใช้ส้วมที่ถูกสุขลักษณะ ควบคุมแนะนำการขนถ่ายและทำลาย ขยะมูลฝอย มูลสัตว์ สิ่งปฏิกูล การจัดเคหะสถาน สถานที่ผลิต และจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มให้ถูก สุขลักษณะตามหลักการสุขาภิบาล สำรวจและปรับปรุงสภาวะสิ่งแวดล้อมทั่วไปให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และอนามัยของประชาชน อบรม เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการจัดสุขาภิบาลด้านต่าง ๆ แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป เป็นต้น ฝึกอบรมและให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา ตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือผดุงครรภ์สาธารณสุข 1 หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมคุณภาพ 1 หรือเจ้าหน้าที่ควบคุมโรค 1 และได้ดำรงตำแหน่งในระดับ 4 หรือที่ ก.จ. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้อง มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ
2. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล 1 หรือผดุงครรภ์สาธารณสุข 1 หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมคุณภาพ 1 หรือเจ้าหน้าที่ควบคุมโรค 1 และได้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 3 หรือที่ ก.จ. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานสุขาภิบาล หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่สาขาวิชา 4 แล้ว จะต้อง

1. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหารงานบุคคล
2. มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ